

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ

П'ЯТА СЕКЦІЯ

**СПРАВА «АНАНЬЄВ ПРОТИ УКРАЇНИ»
(CASE OF ANANYEV v. UKRAINE)**

(Заява № 32374/02)

РІШЕННЯ

СТРАСБУРГ

30 листопада 2006 року

ОСТАТОЧНЕ

12/02/2007

Це рішення стає остаточним відповідно до умов, зазначених у п. 2 статті 44 Конвенції. Воно може підлягати редакційним виправленням..

У справі «Ананьєв проти України»

Європейський суд з прав людини (п'ята секція), засідаючи палатою, до складу якої увійшли:

п. П. Лоренцен (P. Lorenzen), Голова,
пані С. Ботучарова (S. Botoucharova),
п. К. Юнгвірт (K. Jungwiert),
п. В. Буткевич (V. Butkevych),
пані М. Цаца-Ніколовська (M. Tsatsa-Nikolovska),
п. Р. Маруст (R. Maruste),
п. М. Віллігер (M. Villiger), судді,
та пані К. Вестердік (C. Westerdiek), Секретар секції
після обговорення в нарадчій кімнаті 6 листопада 2006 року,
виносить таке рішення, що було прийняте того ж дня:

ПРОЦЕДУРА

1. Справа порушена проти України за заявою (№ 32374/02), поданою до Суду громадянином України паном Василем Васильовичем Ананьєвим (далі – заявник) 12 серпня 2002 року відповідно до статті 34 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція).

2. Уряд України (далі – Уряд) був представлений його Уповноваженими – пані Зоряною Бортновською, пані Валерією Лутковською та паном Юрієм Зайцевим.

3. 2 червня 2004 року Суд прийняв рішення направити скарги за пунктом 1 статті 6 Конвенції та статтею 1 Першого протоколу стосовно невиконання рішень, винесених на користь заявника, на комунікацію Уряду. Відповідно до пункту 3 статті 29 Конвенції Суд вирішив розглядати питання щодо суті заяви та її прийнятності одночасно.

ЩОДО ФАКТІВ**I. ОБСТАВИНИ СПРАВИ**

4. Заявник народився у 1957 році та проживає у місті Новогродівка Донецької області, Україна.

5. Заявник подав два позови до Новогродівського міського суду Донецької області проти шахти 1/3 «Новогродівська» – державного

підприємства – щодо стягнення заборгованості по заробітній платі та компенсації шкоди, завданої його здоров'ю.

6. 8 та 23 лютого 2001 року Новоградівський міський суд задовольнив позови заявника та присудив йому 2615 грн 30 коп.¹ та 28 513 грн 58 коп.² відповідно. Ці рішення були передані на виконання до відділу державної виконавчої служби Новоградівського міського управління юстиції.

7. У липні 2001 року заявник подав позов до Новоградівського міського суду Донецької області проти відділу державної виконавчої служби Новоградівського міського управління юстиції у зв'язку з невиконанням рішення суду від 23 лютого 2001 року, винесеного на його користь. 28 серпня 2001 року міський суд відхилив позов заявника, встановивши, що дії державного виконавця не були неправомірними. Суд зазначив, що виконавча служба діяла належним чином при виконанні рішення від 23 лютого 2001 року. Однак рядом рішень господарського суду Донецької області виконавчій службі було заборонено продаж майна шахти у зв'язку з процедурою банкрутства останньої. 1 листопада 2001 року апеляційний суд Донецької області відхилив апеляційну скаргу заявника. 7 березня 2002 року Верховний Суд України відхилив касаційну скаргу заявника.

8. Рішення, винесені на користь заявника, виконувались шляхом часткових виплат, остання з яких була здійснена 3 вересня 2004 року.

II. ВІДПОВІДНЕ НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

9. Відповідне національне законодавство було викладене в рішенні у справі «Сокур проти України» (№ 29439/02, пп. 17-22, рішення від 26 квітня 2005 року).

ЩОДО ПРАВА

I. СТВЕРДЖУВАНЕ ПОРУШЕННЯ СТАТЕЙ 2 ТА 4 КОНВЕНЦІЇ

10. Заявник скаржився, що існуюча ситуація порушила його право на життя, передбачене п. 1 статті 2 Конвенції, беручи до уваги його низький рівень життя. Суд нагадує, що відповідно до його практики ні стаття 2, ні будь-яке інше положення Конвенції не можуть тлумачитись як такі, що надають особі право на певний рівень життя

1. На даний час близько 518,48 євро.

2. На даний час близько 5800,59 євро.

(див. рішення у справі «Василевський проти Польщі», № 32734/96, від 20 квітня 1999 року). Більше того, заявник не надав доказів того, що він перебував у таких злиднях, за яких його життя піддавалось ризику (див. справу «Сокур проти України», № 29439/02, ухвала від 26 листопада 2002 року). Таким чином, ця скарга не відповідає принципу *ratione materiae* відповідно до положень Конвенції та повинна бути відхилена відповідно до пунктів 3 та 4 статті 35 Конвенції.

11. Заявник також скаржився на порушення пункту 1 статті 4 Конвенції, посилаючись на те, що він був вимушений працювати, не отримуючи оплати своєї праці. Суд зазначає, що заявник виконував свою роботу добровільно і його право на оплату праці ніколи не заперечувалось. Таким чином, спір стосується прав та обов'язків цивільного характеру і не вказує на жодні ознаки рабства або примусової чи обов'язкової праці у сенсі цього положення (див. згадану вище справу «Сокур проти України» (ухвала). За цих обставин Суд вважає, що ця частина заяви повинна бути відхилена як очевидно необґрунтована відповідно до пунктів 3 та 4 статті 35 Конвенції.

II. СТВЕРДЖУВАНЕ ПОРУШЕННЯ ПУНКТУ 1 СТАТТІ 6 КОНВЕНЦІЇ ТА СТАТТІ 1 ПЕРШОГО ПРОТОКОЛУ

12. Заявник скаржився на тривалість виконання рішень, винесених на його користь. Він посилався на пункт 1 статті 6 Конвенції та статтю 1 Першого протоколу. Ці статті, у відповідних частинах, передбачають таке:

Пункт 1 статті 6

«Кожен має право на справедливий та публічний розгляд його справи упродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом, встановленим законом, який вирішить спір щодо його прав та обов'язків цивільного характеру...»

Стаття 1 Першого протоколу

«Кожна фізична або юридична особа має право мирно володіти своїм майном. Ніхто не може бути позбавлений своєї власності інакше як в інтересах суспільства і на умовах, передбачених законом і загальними принципами міжнародного права.

Проте попередні положення жодним чином не обмежують право держави вводити в дію такі закони, які вона вважає за необхідне, щоб здійснювати контроль за користуванням майном відповідно до загальних інтересів.»

А. Прийнятність

13. Уряд подав заперечення щодо статусу жертви заявника, подібні до тих, які Судом вже були відхилені (див. рішення у справі «Шмалько проти України», № 60750/00, пп. 30-34, рішення від 20 липня 2004 року). Суд вважає, що ці заперечення мають бути відхилені з тих же підстав.

14. Суд дійшов висновку, що скарга заявника на порушення пункту 1 статті 6 Конвенції щодо тривалості виконання рішення Новгородівського міського суду зачіпає питання фактів і права відповідно до Конвенції, встановлення яких вимагає вивчення справи по суті. Суд не вбачає підстав для оголошення цієї заяви неприйнятною. З цих же підстав скарга заявника за статтею 1 Першого протоколу не може бути оголошена неприйнятною.

В. Щодо суті

15. Уряд стверджував, що рішення, винесені на користь заявника, були повністю виконані. Уряд також стверджував, що відповідальність держави у цій ситуації обмежувалась організацією та здійсненням виконавчого провадження належним чином, і що тривалість виконавчого провадження була спричинена складним фінансовим становищем боржника та енергетичного сектору економіки України в цілому. Уряд доводив, що виконавчою службою було здійснено всі необхідні дії і вона не може бути відповідальною за тривалість виконання. Законність виконавчого провадження у цій справі була підтверджена національними судами. Уряд зазначав, що держава не могла бути відповідальною за борги своїх підприємств і що держава щорічно перераховувала значні суми зі свого бюджету для покриття частини соціальних виплат та інших компенсацій для працівників вугільної промисловості.

16. Заявник не погодився.

17. Суд зазначає, що рішення, винесені на користь заявника, не виконувались протягом більше ніж трьох років та шести місяців і більше трьох років та п'яти місяців відповідно.

18. Суд нагадує, що він уже констатував порушення пункту 1 статті 6 Конвенції та статті 1 Першого протоколу у справах, подібних до цієї заяви (див. рішення у згаданих вище справах «Сокур проти України», пункти 30-37; «Шмалько проти України», пункти 55-57).

19. Розглянувши всі надані йому матеріали, Суд вважає, що Уряд не надав жодних фактів чи доводів, що могли б надати можливість дійти іншого висновку в цій справі.

20. Таким чином, в цій справі було порушено пункт 1 статті 6 Конвенції та статтю 1 Першого протоколу.

III. ЗАСТОСУВАННЯ СТАТТІ 41 КОНВЕНЦІЇ

21. Стаття 41 Конвенції зазначає:

«Якщо Суд визнає факт порушення Конвенції або протоколів до неї і якщо внутрішнє право відповідної Високої Договірної Сторони передбачає лише часткове відшкодування, Суд, у разі необхідності, надає потерпілій стороні справедливую сатисфакцію».

A. Шкода

22. Заявник вимагав 8621 євро компенсації матеріальної та моральної шкоди.

23. Уряд стверджував, що заявник не обґрунтував свої вимоги.

24. Суд не виявив причинного зв'язку між встановленим порушенням та стверджуваною матеріальною шкодою. У зв'язку з цим Суд відхиляє цю вимогу. Однак Суд дійшов висновку, що заявнику було завдано моральну шкоду, і призначає виплатити йому 1300 євро у цьому зв'язку.

B. Судові витрати

25. Заявник не подав жодних вимог з цього приводу у встановлений час, таким чином, Суд не призначає йому компенсації у цьому зв'язку.

C. Пеня

26. Суд вважає, що пеня, яка нараховуватиметься у разі несвоєчасної сплати, дорівнює граничній позичковій ставці (marginal lending rate) Європейського центрального банку плюс три відсоткові пункти.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. *Проголошує* скарги за пунктом 1 статті 6 Конвенції та статтею 1 Першого протоколу прийнятними, а в іншій частині неприйнятною;
2. *Вирішує*, що було порушено пункт 1 статті 6 Конвенції;
3. *Вирішує*, що було порушено статтю 1 Першого протоколу до Конвенції;

4. *Вирішує, що:*

- (а) протягом трьох місяців з дня, коли рішення стане остаточним відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції, держава-відповідач має виплатити заявнику 1300 євро (одну тисячу триста євро) як компенсацію моральної шкоди, з урахуванням будь-якого податку, який може бути стягнуто з зазначеної суми;
- (b) сума, зазначена вище, має бути конвертована в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу;
- (c) після сплину зазначеного тримісячного строку і до повного розрахунку на цю суму нараховуватиметься простий відсоток (simple interest) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, плюс три відсотки;

5. *Відхиляє* інші вимоги заявника щодо справедливої сатисфакції.

Вчинено англійською мовою і повідомлено в письмовій формі 30 листопада 2006 року згідно з пунктами 2 і 3 правила 77 Регламенту Суду.

Клаудія ВЕСТЕРДІК
Секретар

Пеер ЛОРЕНЦЕН
Голова